

FÖRENINGEN ELIAS FRIES' ÄTTLINGAR

SKRIFTSERIE 5

ELIAS FRIES OCH DE SVENSKA VÄXTNAMNEN

Föredrag i Femsjö kyrka
vid
Föreningen Elias Fries' ättlingars möte i Femsjö
den 10 juni 1978

av Sigurd Fries

ELIAS FRIES OCH DE SVENSKA VÄXTNAMNEN

Elias Fries visade, vid sidan. av sin botaniska forskning, ett stort intresse för de svenska växtnamnen, och han kom att lämna viktiga bidrag till vårt. växtnamnsskick. Man frågar sig då gärna, om hans uppväxttid i Femsjö socken i västra Småland omkring 1800 kan ha betytt något för hans växtnamnsintresse.

Vi vet faktiskt en hel del om detta tack vare att han redan som ung pojke skrev ned vad han såg omkring sig i naturen. Gunnar Eriksson nämner i sin bok "Elias Fries och den romantiska biologien" en rad titlar på botaniska skrifter som Elias Fries hade åstadkommit omkring 1810 som 16-, 17-åring. Jag skall bara ta fasta på två. Först "Försök till en. tidning utinaturalhistorien" i två årgångar, 1810 och 1811, små handskrivna häften i oktavformat. Där skriver Elias Fries ned, vad han iakttagit ute i naturen, och när han använder svenska, namn på växterna, så är det ofta den rena Femsjödialekten. Jag skall bara ge ett exempel. Trädnamnet säl har mycket skiftande dialektformer i Sverige. Bara i Småland finn flera former: sall, salle, säll, sälle, säld, sälde osv. I sydvästra Småland heter sälgen sall. När Elias Fries 1811 i nr 34 av sin Tidning uti naturalhistorien skriver om svampen *Thaelaephora carnea*, så säger han att den växer på sallgrenar. Den 14 maj i nr 38 säger han att der, växer på sall. Han kunde naturligtvis ha skrivit på grenar av Salix carnea, eller på Salix caprea, men han valde att skri- va på svenska, och då var det enda ord han kände till, dialekters, nämligen sall.

Vi får nog tänka oss att Elias Fries talade ett rätt utpräglat Femsjömål som pojke. Båda hans föräldrar var ju smålänningar, modern t.o.m. från Femsjö, och tjänstefolket i prästgården och hans lekkamrater och sockenborna överlag talade nog en mycket genuin dialekt.

Vi vet mera om Elias Fries' svenska växtnamn - och samtidigt om Femsjödialektens växtnamn - tack vare ett annat manuskript som finns

bevarat. Det är Flora Femsionensis. Det säger en del om Elias' skrivflit, att det här bevarade exemplaret är 6 upplagan. Han skriver på ett ställe "Supplementum 11 et emendationes in Florae Femsionensis editionem sextam" - sjätte editionen. Handskriften har bestått av 254 sidor - tyvärr är de 30 första sidorna försvunna.

Arterna i floran är numrerade. Det är jämnt 500 st. + 25 st. i ett supplement. För varje art ges det latinska namnet med hänvisning till Linnés Flora svecica. Därefter kommer uppgifter om växtplatser, och bland de uppgifterna finns nog mycket som är av intresse för den som känner till Femsjö och dess flora. Men det skall jag inte gå, in på.

I stället skall vi se lite på vad. som ibland står mellan det latinska namnet och växtplatsuppgiften. Under *Galium palustre*, som i våra florer kallas vattenmåra, står Smolandis Skategryn, dvs 'bland smålänningar skategryn'. Och på samma vis står det under *Lotus corniculatus*, dvs käringtand, Smol. kosmör, och under *Orchis maculata*, som vi brukar kalla fläckigt nyckelblomster, jungfru Marie nycklar eller liknande står det Smol. Guds och djäfwulens hand.

Elias Fries talar alltså om vad de här växterna kallas i Småland, han ger deras folkliga namn. Och här handlar han efter stort föredöme: så hade Linné gjort i sin Flora svecica. Där meddelar han i mycket stor utsträckning de olika landskapsnamnen. Under *Lotus corniculatus* står t.ex. Uplandis Käringe-tänder, Bahusiis kattklor, Jemtiis Gulhane osv. Därför skriver Elias Fries Smolandis skategryn.

Det är för ungefär 180 växter som Elias Fries ger sådana här småländska växtnamn. Det är väl inte alltid så utpräglat dialektala namn han ger. Ganska ofta överensstämmer de med dem som vi använder i riksspråket. Och rätt ofta har Elias Fries skrivit av Linné: många av de namn som Linné anger som småländska, tar även Elias Fries upp under namnet Smolandis.

Men det som är av särskilt intresse med hänsyn till frågan: vilka var Elias Fries' egna växtnamn? Det är de växtnamn i Flora Femsionensis som har beteckningen Femsionensibus, alltså 'bland Femsjöborna'. Det är ett 30-tal namn som har den beteckningen. Det måste vara namn som han har hört användas i Femsjö och som han väl antagligen själv använde i vardagslag - på samma sätt som han t.ex. sa sall i stället för sälg. Så här kan det se ut. Under Angelica silvestris - den heter ju numera i våra florum strätta - skriver han Smolandis Tiuton. Femsionensibus Ängapipor. Alltså i Småland skulle strättan kallas tjuton, i Femsjö ängapipor. Nu visar det sig att namnet Nuton (som tar fasta på att man kan använda strättans stjälkar till att blåsa, pipi, tjuta i) det namnet finns i Linnés Flora svecica just med beteckningen. Smolandis. Elias Fries har tagit namnet därifrån, men sedan har han vetat, att Femsjöborna sade ängapipor, och därför har han skrivit Femsionensibus.

Jag kan nämna ytterligare några Femsjönamn på olika slags växter. Salix pentandra, jolster, heter wekar i Femsjö, Filipendula ulmaria, älggräset, heter miöört (egentligen mjödört, - man använde bladen att göra ren ölfat med), och Juncus articulatus, som Krok-Almquist kallar ryltåg, alltså ett halvgräs, kallar Elias Fries både ledgräs och tjurgräs och betecknar namnen Femsionensibus.

Ibland nämner han t.o.m. byn där ett namn hör hemma. Den ganska ovanliga ormbunken safsa, Osmunda regalis, fanns åtminstone på hans tid i bäcken vid Älmås by "copiose", i stor mängd, säger han. Vid Femmens stränder var den sällsyntare. Men i Älmås kallade man den röda roten. Han har också ett och annat namn som han har snappat upp i Växjö, antagligen under skoltiden, och några har beteckningen Hallandis 'bland hallänningar'.

De här uppgifterna som man kan få ut ur Elias Fries' ungdomsmanuskript visar att han hade ett levande intresse för hembygdens växtnamn, även om det intresset nog till en del berodde på

att han ville skriva som Linné hade gjort. Elias Fries kom att göra viktiga insatser, när det gäller valet av svenska växtnamn i våra florum, det skall jag strax komma in på. Men redan här vill jag säga, att jag tror att just detta, att Elias Fries under pojkkåren skaffade sig kunskap om och blev så väl förtrogen med de folkliga växtnamnen i sin hembygd, kom att betyda mycket för de insatserna. Men för att kunna förstå Elias Fries' insatser på det här området måste vi se lite på hur man behandlade de svenska växtnamnen i de florum som började ges ut i Sverige från mitten av 1700-talet och framåt.

Vi måste då göra klart för oss att det finns två typer av växtnamn. Om vi bläddrar i en flora och hittar namn som humleblomster, guckusko, missne, hassel och stormhatt, så har vi väl på känn att det är naturliga, levande namn, som ur svenska språket har förts in i floran. Men när vi träffar på sandstarr, myrstarr, ripstarr, klapperstarr och gråstarr, så förstår vi utan vidare att här har en namnsystematiker varit i farten - här har man tillverkat svenska växtnamn. När vi sedan märker, att sandstarr heter Carex arenaria på latin och vet att arenarius betyder 'sandig' eller 'på sand växande', så anar vi tillkomstförloppet: sandstarr är en översättning till svenska av Carex grenaria, och vad viktigare är ur namnbildningssynpunkt, sandstarr är ett tvåledat på samma sätt som Carex arenaria. Starr är släktnamnet och motsvarar Carex, och sand- är den artbetecknande beståndsdel och motsvarar det latinska artnamnet arenaria. Jag brukar kalla starr i sandstarr, myrstarr osv för basnamn.

Vi kan väl kalla namn som humleblomster, hassel och stormhatt för naturliga namn och sandstarr, myrstarr, ripstarr osv för systematiska namn. De naturliga namnen utgår från den fornärvda, folkliga synen på växtvärlden eller är bildade i anslutning till den. Den synen på växtvärlden saknade ingalunda systematik, men det var en helt annan systematik än den vetenskapliga, botaniska. I den folkliga systematiken tillhör vattenklöver (Menyanthes), kråklöver (Comarum) och vanlig klöver (Trifolium) samma släkte helt enkelt därför att bladen är snarlika. Men det säger sig självt att de naturliga namnen inte räcker

till, om man vill ha svenska namn på alla arter i en flora. Vad man då får göra, är att nybilda, och då blir det av praktiska skäl systematiska namn. Redan Linné skapade systematiska namn för sin Flora svecica, 140 st. i andra upplagan. Han säger själv, att han bara givit namn åt en del av gräsen, och det var nog en klok begränsning. Då det gäller växter som gräs och halvgräs var nämligen förutsättningarna för en systematisk namngivning särskilt gynnsamma., för just beträffande dessa växtgrupper är skillnaden mellan den folkliga och den vetenskapliga botaniker ovanligt stor. En tall och en gullviva betraktas i princip på samma sätt i folklig och i vetenskaplig botanik, vilket tar sig uttryck i att båda arterna har var sitt, till betydelsen på samma sätt avgränsade namn. Lekmannen menar precis detsamma som botanisten, när han talar om gullviva, yxlägg, nyckelblomster, gökblomma eller vad han nu använder för ord; båda menar *Primula veris*. Men när det gäller gräs, halvgräs eller liknande växter, skiljer sig det folkliga och det botaniska synsättet åt, och detta återspeglas i namnskicket. Många ur botanisk synpunkt skilda arter - även i mycket hög grad skilda arter - sammanförs i den folkliga, botaniken och får samma namn. I en sådan situation är det, får män väl säga, både försvarligt och nödvändigt att nybilda svenska namn med den vetenskapliga, latinska nomenklaturen som mönster. Detta är vad Linné gjorde, och därvid tycks han ha varit ytterst konsekvent.

Hur gick nu Linné tillväga, när han nybildade växtnamn? Först kan vi slå fast, att han genomgående använder rent svenskt ordmaterial. Han har aldrig bildat svenska växtnamn innehållande latinska beståndsdelar. Vad han dessutom gjorde - och det var också bra - var att han valde redan existerande svenska växtnamn som basnamn i sina systematiska namn. Men han handskades ganska fritt med betydelsen hos dessa basnamn. Ett exempel: de båda växtnamnen ven och tåtel avser samma typ av gräs: ett strå med en vipa. Men ven används mest i dialekterna i Götaland, tåtel i Svealand. Linné har emellertid helt enkelt låtit ven beteckna Arostis-arter och tåtel Aira-arter, som det hette på den tiden.

(Nu är släktet uppdelat.) Och det var ett på lång sikt inte alls så dumt tillvägagångssätt.

Av de svenska växtnamnen i Linnés Flora svecica var 42 % systematiska, men då skall vi komma i håg, att långtifrån alla växter har svenska namn i hans flora. Om de hade haft det, skulle procenttalet varit högre.

I den flora, som efter Flora svecica var mest spridd i Sverige, Samuel Liljeblads - den kom i 3 upplagor: 1792, 1798 och 1816 - utgör de systematiska namnen hela 91 %. Det är alltså bara 9 % som är naturliga namn. Men vad som kanske ännu mer än detta förhållande gör att de svenska namnen i Liljeblads flora känns som om de vore satta på undantag, är att basnamnen är så egendomliga. Liljeblad har helt enkelt i stor utsträckning bildat egna basnamn eller släktnamn, ofta på det latinska släktnamnet. *Thalictrum* - ruta som släktnamnet heter numera i våra florer - kallar Liljeblad på "svenska" thalikter, och bildar släktnamnen fjällthalikter, rödthalikter, gulthalikter osv. *Comarum palustre*, som i våra florer nu har det trevliga, naturliga namnet kråklöver, kallas av Liljeblad på svenska komar.

Liljeblad var ingalunda ensam om att lansera ett svenskt växtnamnsskick av det här slaget - det var flera floraförfattare som ägnade sig åt såna här nybildningar under 1700-talets slut och 1800-talets början. Man kan väl säga, att det ligger lite av 1700-talets kyliga rationalism bakom den här typen av systematiskt namnskick. Det är i så fall naturligt att romantikens höga uppskattning av det folkliga, ställer de naturliga, folkliga, växtnamnen i blickluset, inte de systematiska. Och här kommer Elias Fries in. Jag kan citera några ord av honom, som verkligen är uttalade med romantikens tunga: "*de äldsta namnen äro verklig folkpoesi, just av den enkla art, som ännu fortlevver i aflägsna bergstrakter*" och vidare "*Allt bemödande att i folkspråken införa våra nya vetenskapliga namn har hittills varit*

förgäfvess; endast frisk naturpoesi och religion fortleva evigt på folkets läppar".

Vi skall nu se lite närmare på hur Elias Fries såg på de svenska växtnamnen, på vad man skulle kunna kalla hans växtnamnsvårdande insatser. Det här citatet nyss är hämtat ur en akademisk avhandling, försvarad av Carl Johan Bohman i Uppsala den 11 maj 1842, som bär titeln Öfver Vexternes Namn. Den är utgiven "*under inseende af Mag. Elias Fries*" och är uppenbarligen författad av honom. Avhandlingen ingår nämligen i tämligen oförändrat skick i Botaniska utflygter 1 med titeln "Växternas vetenskapliga namn, Akademisk stridsskrift, utgifven 1842".

Avhandlingen, som är polemisk - Elias Fries kallar den ju en "stridsskrift" - behandlar endast de vetenskapliga namnen. "*För hela den äldsta tiden sammanfalla likväl dessa med folknamnen*", påpekar han emellertid (s. 218). Avhandlingen berör alltså i någon mån också de folkliga växtnamnen. Att Elias Fries satte de fornärvda växtnamnen högt, det framgick av citatet nyss.

I kapitlet Växtnamnens etymologi anger Fries, vad man bör tänka på, när man försöker etymologisera växtnamn. Han tänker då närmast på de gamla klassiska växtnamnen, men samma principer gäller, menade han, för alla folkliga växtnamn. En av synpunkterna får betydelse för hans syn på det svenska växtnamnsskicket. Han påpekar (s. 231), "*att otaliga växters namn nu tilläggas helt andra, ofta himmelsvidt skilda, växter, än de ursprungligen tillkommo*". Han har alltså klart för sig bristen på kontinuitet i växtnamnsskicket, att växter byter namn och att namn flyttas över från växt till växt.

Nästa gång Elias Fries yttrar sig om svenska växtnamn är vid Svenska akademiens högtidssammankomst 1850. Det föredrag han höll där ingår i band 2 av Botaniska utflygter. Där hänvisas genom noter från framställningen till ett bihang, som är omfångsrikare än själva före-

draget och som har en särskild titel: Bidrag till svenska växtnamnens historia.

Elias Fries har tydligen känt som sin uppgift i Svenska akademien att behandla de svenska växtnamnen. I sitt föredrag 1850 säger han sig vilja framlägga grundragen av sina "*förberedande studier till en ordlista öfver Svenska växtnamnen*" (s. 70). Detaljfrågor tar han i allmänhet inte upp här, men han gör uttalanden, som visar hans syn på det svenska växtnamnsskicket.

Enligt Elias Fries skiljer sig skriftspråkets växtnamn oftast från de folkliga namnen. Detta tillstånd är otillfredsställande, menar han och hävdar, "*att skriftspråkets namn ofta måste vika för folkspråkets, hvilka innerligen äro förenade med språkets hela byggnad, med fädrens mythologiska begrepp och uppfattning af naturen*" (s. 69 f). Han godtar inte den ofta prövade utvägen att hjälpa sig fram med de latinska namnen, ty "*skall Örtkunskapen en dag ingå i Svensk bildning, så måste man ock ega fastställda, inhemska namn, och då nu växtkännedom måste inhämtas i Tekniska och Landtbruksskolor, der de latinska namnen förblifva stumma ljud, är behofvet deraf trängande*" (s. 70). (Redan på den tiden var det tydligen illa ställt med kunskaper i latin på sina håll.)

Då det gäller att söka sig fram till ett stadgat svenskt växtnamnsskick, borde man väl i första hand lita till de folkliga namnen. Men här gör Elias Fries en karakteristisk reservation. I de samlingar av folkliga växtnamn som stod till förfogande, var namnen ofta dels "*tillfälliga, dels förvexlade och förvridne*", säger han (s. 70). Samma namn kan ha olika uttal i olika delar av landet. Han nämner som exempel jolster, som kan heta Hjelster, Halster, Hilster, Jolster, Juster och Ister (s.80). Vidare menar han, att namn kan avlösa varandra på så sätt, att ett namn, som blivit dunkelt, därför att dess beståndsdelar inte längre tillhör det levande språket, har gjorts begripligt genom att "översättas". Detta har till följd, säger han, att "*samma växt i allmogespråket kan*

hafva 3-4 olika namn, men alla med samma hänsyftning, erbjudande lika många prof från språkets olika åldrar". Här framträder återigen Elias Fries' uppfattning av de folkliga växtnamnen som i viss mån instabila. Med den här synen på de folkliga namnen var det angeläget att om möjligt nå tillbaka till det ursprungliga tillståndet.

Detta söker Elias Fries göra i arbetet "Förslag till fastställande af Svenska växternas släktnamn". Efter en inledning, i vilken Fries redogör för sina principer, följer en förteckning över de vetenskapliga släktnamnen i alfabetisk ordning. För varje vetenskapligt släktnamn föreslår han ett svenskt och motiverar ofta valet med några rader. Ibland ger han alternativ och diskuterar då, vilket som bör föredras. Namnen är i regel hämtade ur äldre floror - han uppger sig framför allt ha rådfrågat Franckenius, Tillandz, Bromelius och Linné - men ett och annat har han hämtat direkt ur dialekterna, bl.a. från Femsjö. 35 av de svenska släktnamnen är försedda med ett nb, vilket betyder, att de är nybildade av Fries. De många etymologiska sammanställningarna och resonemangen i anslutning till dem är, som man kan vänta sig vid denna tid, i regel ohållbara. Man hade knappast vid den här tiden någon säker etymologisk metod, och i den mån man hade någon, så behärskade inte Elias Fries den.

De namn som Elias Fries nybildade är alla sammansatta utom ett, nämligen fyrling, en avledning på -ling, "*efter fyrtalet i blommans alla delar*", säger han - det är *Crassula aquatica*, som fortfarande kallas fyrling i flororna.

Även då Elias Fries inte nybildade, utan valde släktnamn bland redan existerande namn, valde han sådana som hör hemma i folkligt namnskick. Om namngivning säger han följande med en klar udd mot Liljeblad: "*Det är en mycket lätt sak att gifva nya och träffande namn; men grunda de sig icke på historisk forskning, trogen uppfattning af det äldre språket och den vårt folk medfödda naturåskådning, äro de utan allt värde. Det synes oss orimligt att nu vilja bilda nya stamord,*

utan rot i fornspråket, aldramest om det sker genom stympning eller sönderbråkning af främmande namn, f.ex. Byll, Rym, Orbe, Lyst, Krepo, Helting och många flera af Liljeblad antagna".

Elias Fries har alltså i den här förteckningen föreslagit namn på alla fanerogamers och kärnkryptogamers släkten. Men hur går det då med arterna, med artnamnen? Ja, det ligger en svaghet i Elias Fries' system. Det är att släktnamnen så ofta är sammansatta och på så vis svårhanterliga som basnamn i systematiska namn. Vi har flera *Hypericum*-arter, men han föreslår bara johannesblomster som släktnamn och ger ingen anvisning hur man skall bilda de olika artnamnen. I en nutida flora, t.ex. Krok & Almquists heter arterna fyrkantig johannesört, dvärgjohannesört, hedjohannesört. osv., och det är ju lite klumpigt. Här har vi i själva verket dilemmat: vill vi, som Elias Fries, så mycket som möjligt använda de folkliga, naturliga växtnamnen som släktnamn, så blir det ibland svårt att få fram hanterliga artnamn. Då gjorde Liljeblad det lättare för sig. Han bestämde att *Hypericum*s svenska släktnamn skulle vara hyperik, och så bildade han artnamnen berghyperik, jordhyperik, luddhyperik osv.

Men i många fall löste Elias Fries problemet på ett för de folkliga växtnamnen lyckligt sätt. Han förklarar hur man bör gå tillväga i inledningen till sin lilla växtnamnsordbok, "Kritisk ordbok öfver svenska växtnamnen", som gavs ut av Svenska akademien 1880, efter hans död, men som han arbetade med under 1860-talet. Han påpekar där (s. X), att det vid val av växtnamn lätt uppstår en konflikt mellan folklig och vetenskaplig botanik, eftersom släkt- och artbegreppen inom dessa ofta uppfattas olika. "Det har efter min öfvertygelse varit ett misstag", fortsätter han, "*att man velat tvinga folkspråket in i de systematiska lagarne. Dessa fordra ett gemensamt slägtnamn för alla arter; men då folkspråket har sjelfständiga namn för underafdelningarna, måste de bibehållas: t.ex. under släktena Polygonum samt Ribes och Vaccinium bör hvarje art behålla sitt sjelfständiga namn, och detta*

så mycket hellre som dessa namn förblifva oförändrade, då derimot de systematiska åsigterna alltjemt vexla."

Dessa åsikter har han tillämpat i "Förslag till fastställande af Svenska växternas släktnamn (1864). Under Rubus (s. 240) heter det t.ex.: *"Allmänt släktnamn kan ej gifvas, dock kunna de buskartade jemte R. saxatilis erhålla namnet Hallon n. pl. (Björnhallon, Blåh., Stenh.)."* Belysande för hans syn på förhållandet mellan släktnamn och artnamn är hur han behandlar släktet Ribes (s. 239). Som släktnamn förordar han ribs på grund av dess ålder och vidsträckt förekomst, "men", säger han, *"de enskilda arterna. måste tillika bibehålla sina sjelfständiga namn, Vinbär, Distron, Måbär, Stickelbär, ..."*

Elias Fries ser som önskvärt, att varje släkte har ett svenskt namn - det arbetet som jag nyss har citerat innehåller ju förslag till dylika namn - men han fordrar inte något absolut samband mellan artnamn och släktnamn.

Det arbete om växtnamn, som Elias Fries väl i allmänhet är mest känd för, är hans "Kritisk ordbok öfver Svenska växtnamnen", som jag citerade lite ur nyss. Den gavs alltså ut efter hans död av Svenska akademien och är en liten vacker bok på drygt 175 sidor. Han säger att han i ordboken har tagit med alla växtnamn, *"som jag hos botaniska och hos andre, godkände författare funnit anförda....; ingalunda i den mening, att de borde i en ordbok öfver Svenska språket införas, utan för att kritiskt granska dem och uppgifva skälen för en stor mängds uteslutande"*. Den heter ju Kritisk ordbok. Visst innehåller den en mängd uppgifter - även rent botaniska - och råd hur namnen skall användas, men den saknar ett fast grepp över materialet. Viktigt och oviktigt blandas, och - måste man nog också säga - riktigt och oriktigt: de många etymologiska förklaringarna står sig i regel inte längre. Jag har redan nämnt att Elias Fries inte behärskade etymologiens svåra konst.

Även om det fortfarande kan löna sig att gå till hans ordbok, måste man säga, att hans viktigaste insats för de svenska växtnamnen ligger på ett annat område. Han har ridit spärr mot det alltför långt drivna systematiska namnskicket och hävdade de folkliga namnens lämplighet. Dessa synpunkter motiverar han teoretiskt i flera artiklar i Botaniska utflygter, och där lämnar han också ett praktiskt förslag till lämpliga släktnamn, som i stor utsträckning bygger på de folkliga namnen. I inledningen till den listan säger han: *"Man skall måhända beskylla mig för nepotism för Smäländska namn; men i dessa aflägsna, glest befolkade skogsbygder har jag tyckt mig finna de äldsta namnen bäst bevarade och i sin ursprungliga form"*. Många av de namn som Elias Fries föreslår, togs upp av senare florer och ingår nu i vår svenska växtnamnsskatt. Om det är riktigt, som Elias Fries säger, att han favoriserat de småländska namnen, så kanske det är så, att vår nutida svenska växtnamnsskatt innehåller förhållandevis flera namn från Småland, och varför inte från Femsjö, än från något annat landskap eller någon annan socken i Sverige. Och det kan väl smålänningar och Femsjöbor få vara lite stolta över.